

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@ukr.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від “ _____ ” _____ 2017 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів» (далі – проект наказу та проект Порядку відповідно), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 30.12.2016 № 31-11320-06-10/37840 (лист зареєстровано ДРС 03.02.2017 за № 1054/0/19-17)

За результатами розгляду проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проектом наказу передбачається врегулювати питання щодо права платників податків на повернення грошових коштів внесених, як попереднє грошове забезпечення сплати майбутніх митних платежів – авансових платежів (передоплати), а також суми помилково та/або надміру сплачених сум митних та інших платежів, контроль за справлянням яких здійснюється митницями ДФС, шляхом визнання таким, що втратив чинність наказу Державної митної служби України від 20.07.2007 № 618 «Про затвердження Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами» (зі змінами) (далі – наказ № 618), та затвердження відповідного проекту Порядку у новій редакції згідно проекту даного регуляторного акта.

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту наказу не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Державна регуляторна служба України
ВИХ №1883/0/20-17 від 23.03.2017

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, розробник обмежився лише її словесним описом, вказавши, що необхідністю затвердження відповідного державного регулювання є втрата чинності Митного кодексу України від 11.07.2002 № 92, положень Бюджетного кодексу України у редакції від 19.12.2006 року та Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами», на виконання вимог яких, свого часу, було розроблено чинний Порядок, затверджений наказом № 618.

При цьому, за результатом розгляду проекту наказу та його АРВ, було виявлено низку змін, насамперед у редакції запропонованого проекту Порядку, необхідність внесення яких розробником не аргументовано та не визначено проблеми на вирішення яких пропонується змінити чинний Порядок за рахунок удосконалення процедури розгляду заяви платника податків про повернення залишків коштів авансових платежів (передоплати) структурним підрозділом митниці ДФС, що виконує функції з адміністрування митних платежів митниці та підготовки висновку тощо.

Загалом, в АРВ до проекту наказу розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення. Не наведено даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Так, при оцінці впливу на сферу інтересів держави, розробником визначені відповідні вигоди та витрати у формальному виразі без деталізації можливих показників економії витратних ресурсів на адміністрування процедури повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, зокрема, в частині скорочення термінів розгляду відповідних заяв платників податків, використання автоматизованої системи митного оформлення під час перевірки даних визначених платником податків у згаданій заяві, скасування необхідності заповнення акту про звірення залишків сум коштів передоплати на відповідному рахунку митного органу та інше.

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання не вказано кількість та структуру таких суб'єктів, а також кількісно не визначено витрати, які будуть виникати внаслідок застосування кожного з альтернативних способів у грошовому еквіваленті у тому числі за допомогою Додатків до АРВ (за необхідності із застосуванням Додатку 2 або Додатку 4 до Методики).

В даному випадку, розробнику доцільно було б вказати статистичну інформацію щодо кількості повернутих авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів за минулі роки, приймаючи до уваги середню кількість таких випадків як прогнозований показник кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія даного регуляторного акта у разі його затвердження.

Загалом, в АРВ розробником не наведено деталізованого опису вигід суб'єктів господарювання від удосконалення порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, не вказано жодних розрахунків витрат, яких такі суб'єкти зазнають як внаслідок впровадження проекту наказу, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

3. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

4. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробнику необхідно оцінити, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання чинності, які мають бути пов'язані безпосередньо із предметом регулювання зазначеного проекту наказу, а не з проходженням відповідного

проекту регуляторного акта стадій погодження у окремих органів виконавчої влади.

5. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи витрати держави не є оптимальними і не містять ознак корупційних ризиків.

Зазначене стосується необхідності проведення порівняльного розрахунку, зокрема, бюджетних витрат пов'язаних із адмініструванням процедури повернення авансових платежів (передоплати) і помилово та/або надміру сплачених сум митних платежів за Порядком визначеним чинним наказом № 618, а також запропонованим відповідним проектом наказу.

6. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не вказано прогнозних показників результативності дії регуляторного акта у кількісному виразі.

Також, розробником не наведено додаткових прогнозних показників результативності дії регуляторного акта, які безпосередньо пов'язані із предметом регулювання проекту наказу, та яких, згідно Методики, повинно бути не менше трьох.

7. На порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

Розробником не визначено строки проведення базового та повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Крім того, під час розгляду проекту наказу, на адресу Державної регуляторної служби України надійшов лист Громадської Ради при Міністерстві фінансів України від 26.01.2017 № 01кмс, яким надано зауваження та пропозиції до запропонованого цим проектом державного регулювання.

З приводу зазначеного зауважуємо, що статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

визначено ключові принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Принцип прозорості та врахування громадської думки, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Статтю 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», встановлено, що усі зауваження та пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження та пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

З метою дотримання вищезазначених вимог вказаного Закону, розробнику проекту наказу необхідно здійснити об'єктивний розгляд відповідного листа та інформувати відповідного адресанта і Державну регуляторну службу України про його результати.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна